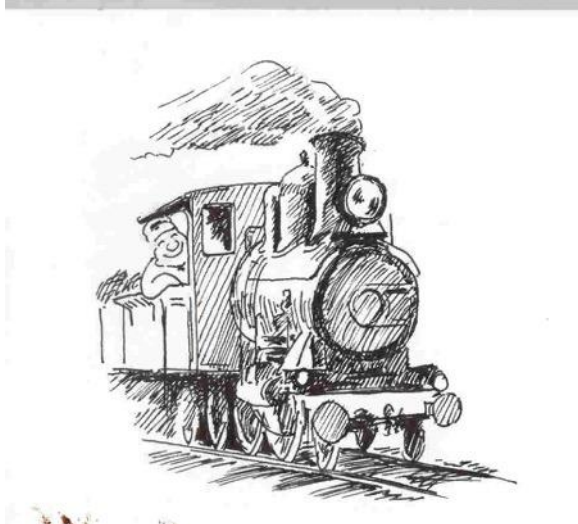


KrøderbaneNytt

Nr. 2/2022 juni 2022

Utgitt av Norsk Jernbaneklubb, driftsavdeling
Krøderbanen. Vestsidveien 4, 3535 Krøderen
Org. nr. 996 366 243
www.kroderbanen.no

Ansvarlig redaktør: Henrik B. Backer
Dagfinn Lunner, redaktør
e-post: dagfinn.lunner@tertitten.com
Tlf.: 99 52 74 50



Tegning: Geir Helgen

KrøderbaneNytt er først og fremst et elektronisk informasjonsskrift, og det sendes ut pr e-post. Medlemmer som ikke har e-post får det tilsendt i papirversjon. Meld fra om din e-post adresse.

Nytt fra Buskerudmuseet Krøderbanen

*Av Stein Rudi Austheim
Seksjonsleder*

Da er vi i gang med vår sesong og i år kan vi endelig kjøre fra Vikersund igjen. Det er gjort en formidabel jobb med svilleskifting i flere år og nå kan vi på toppen av alt kjøre med 21 b 225. Jeg setter utrolig pris på den innsatsen både de frivillige og ansatte legger ned for å gjøre Krøderbanen til et spennende museum og tilbakemeldingene fra vårt publikum er bare positive.

I år er vi 150 år og det skal vi feire til gangs den 13 august med jubileumstog og arrangement langs banen og på våre stasjoner, vi har også fått til gratiskonserter ved Krøderheimen med Sigrid Fossan og Drolsum Stasjon. Jeg håper så mange av dere kan være med på vår store dag. Jeg legger ved program for dagen.

Den 13 august så vil også en av verdens største sykkelritt for kvinner, Tours of Scandinavia gå forbi Krøderen stasjon. Dette vil bli sendt fra TV2 og Eurosport. I fjor var det bare *der* 10 millioner seere. Så vi håper at deres stiller opp med flagg også på vår jubileumsdag.

Jeg ønsker alle en riktig god sommer og jeg ser frem til en fantastisk sesong.

Program 150 års jubileet lørdag 13. august 2022

Kl. 09 30 Vikersund, arrangementet starter
Orientering om programmet for dagen ved Per Skøien kl. 09:40 Vikersund Korpsmusikk, HMK Gardens veterankorps , velkomsttale
Kl. 10:10 Togavgang med damplok 21 b 225
Kl. 10 30 Sysle, toget ankommer
Kl. 10 40 Togavgang
Kl. 10 50 Snarum, toget ankommer
Kl. 11 00 Togavgang
Kl. 11 20 Kløftefoss, toget ankommer, underholdning
Kl. 11 35 Togavgang
Kl. 11 50 Krøderen st. Toget ankommer
Kl. 12:05 Taler og underholdning
Kl. 13:10 Avslutning
Ca. 13.30 Tour of Scandinavia sykler forbi Krøderen stasjon
Kl. 14.00 Krøderen st. Børre Jensen sitt band spiller Korpsmusikk, HMK Gardens veterankorps
Kl. 13.00- 23.00 Krøderheimen Bygdefest ved Krøderheimen starter Gratis arrangement og konsert på Krøderheimen
Ca. 18.30 Sigrid Fossan med band spiller
Ca. 20.00 Drolsum stasjon spiller

Bespising for driftsgruppen

Krøderbanepersonalet som deltar i arrangementet som tjenestegjørende og andre aktive frivillige vil bli bispist. Nærmere detaljer kommer.

Hva sier driftsbestyreren?

Av Henrik B. Backer
driftsbestyrer

Søndag 26. juni var det sesongåpning, og vi kunne for første gang på flere år kjøre helt til Vikersund. I løpet av de siste årene er resten av de gamle svillene byttet og sporet er blitt pakket og justert. Sporet fremstår nå som bedre enn noen gang i museumsbanetiden. Ikke bare har vi «nytt» spor på banen, men også et «nytt» lokomotiv. I løpet av åtte år og 9000 timers innsats er endelig loket i drift igjen. Vi har fått mange hyggelige tilbakemeldinger fra de besøkende. De er glade for at vi finnes og for alle fremskrittene. Det er gledelig og ikke minst inspirerende. Kjøring av tog om sommeren er vårt bidrag til samfunnet for støtte og økonomiske bidrag

I tiden foran oss skal vi gjennomføre sesongen og kjøre tog. Tjenestekontoret har laget en tjenesteoversikt som gjør det mulig å se fremover hvilke tjenester som er ledige. Vi oppfordrer alle til å være med på fylle opp tjenestelistene fremover, slik at vi får gjennomført sesongen på en god måte. Ikke bare gjør man en innsats for kulturminnet Krøderbanen, man får også arbeide sammen med hyggelige og flinke medarbeidere som er Krøderbanens ansikt utad.

Vi ønsker alle en riktig god sommer og på gjensyn i løpet av sesongen!

5 år siden sist

Av Dagfinn Lunner, togfører



Foto:
Marit Svendsen (f. v), Øystein Jensen, Turid Jensen og Anne Sofie Karlsen ville kjøre i kupe vogn CF 686 fra 1905.

Krøderbanen greide å levere varene. To reiseselskaper tok 16. juni det første chartertoget på fem år fra Vikersund til Krøderen. Ikke bare Krøderbanen hadde store forventninger til dette, men også de to reiseselskapene som var med toget. ØRI AS fra Dal hadde sommertur for alle ansatte og LB Turreiser fra Telemark hadde med seg en pensjonistgruppe fra Skien og Porsgrunn.

Reiseselskapene kjørte ikke bare tog, men hadde også en tur til Vikersundbakken og westernbyen Deadwood City. Ikke nok med det; den ene reiseselskapet avsluttet turen med middag på Krøderen Kro, mens det andre også tok en båttur

med MS Kryllingen og besøk på Villa Fridheim. De skulle ha «full pakke» for turen til Modum og Krødsherad kommuner.

Begge reiseselskapene har gitt gode tilbakemeldinger på turen og alle opplevelsene de fikk med seg.

Foto:
Marit Svendsen (f. v), Øystein Jensen, Turid Jensen og Anne Sofie Karlsen ville kjøre i kupe vognen fra 1905.

Frivillighetens dag søndag 28. august 2022 Da skal vi vise hva vi står for

Krøderbanen markerer frivillighetens dag den siste kjøresøndagen.

Lag og foreninger i Krødsherad og de som sogner til Krøderbanen i Modum er invitert til å delta med stands eller annet den dagen. Frivilligsentralen i Krødsherad har allerede meldt seg.

Undertegnede har foreslått for driftsutvalget at Krøderbanen denne dagen vier de frivilliges innsats på damplokomotiv nr. 225 oppmerksomhet. Videre bør vi vise fram restaureringsprosjektene personvognene Co 195, BCo 108 og CF 548 som øvrige frivillige har jobbet med i mange år. Med de rette guider til stede vil dette virkelig være noe vi kan være stolte av.

Ser for meg at de 3 personvognene den dagen blir stilt ut i spor 3 på Krøderen.

<https://frivillighetensar.no/kalender>

Krøderen vel – en forening med ressurser



Det gamle bjørketreet har sett sine siste dager.

Krøderen velforening vil gjerne bidra til at det ser pent og ordentlig ut på Krøderen, og de tar i et tak der det trengs. Dette kommer også Krøderbanen til gode. Forrige året felte de ned alt buskaset nedenfor stasjonen slik at det nå er sjøutsikt langs hele stasjonsområdet.

I følge velformann Geir Bottolfs blir de inspirert av all den frivillige innsatsen som utøves ved Krøderbanen, og de lar seg utfordre.

I år tok de noen gamle bjørketrær langs spor 3, og ved sagparken. Dessuten har de satt i gang arbeidet med strandpromenaden rett utenfor.

120 personer, 5 traktorer og et ukjent antall 4 hjulinger deltok på dugnaden. Vår egen Elisabeth Ruud Nøkleby sørget for skolebrød til mannskapene. Coop Priz sponset mye av maten, pølser og burgere.

NJKs hedersmerke tildelt Knut Brænden



Knut Brænden er en viktig medarbeider i telegrafavdelingen. Her prøver han togtelefonen fra Morud. Telefonkontakten her er fortsatt operativ (2022)

To medlemmer fikk av Representantskapet tildelt NJKs høyeste utmerkelse, klubbens hederstegn med diplom og jakkemerke. Les om mottagere av hederstegn og begrunnelsene.

3. april 2022: 2637 Knut Brænden

Knut Brænden har vært en stor støttespiller for Krøderbanen gjennom nærmere 40 år. Han er født og oppvokst i Valdres og jernbaneinteressen kom nok med Valdresbanen, men han bor nå i Drammen og følger gjerne med på toggangen der.

Knut Brænden har gjennom alle år vært, og er fortsatt, en trofast medarbeider i telegrafavdelingen. Han har jobberfaring fra Drammen elverk, og kunnskapen han hadde med seg derfra har vært og er av stor betydning når vanskelige stolper og andre utfordringer skal løses på en sikker og god måte.

Ikke bare telegrafavdelingen har hatt nytte av Knut Brænden. Han var i mange år også billettør i de store søndagstogene. Med sitt lune vesen bidro han her til å skape gode opplevelser for de reisende.

I flere år har Knut Brænden også påtatt seg å betjene Hæhre planovergang ved togpasseringer. Dette er ingen ettertraktet tjeneste, men Knut stiller aldri krav for å bidra.

Knut Brænden er blant de medlemmene som i det stille bidrar til at viktige oppgaver ved Krøderbanen blir løst og at togene kan gå. Han er en stillferdig person som ikke liker så mye oppstyr rundt seg selv. Knut Brænden er en høyst verdig person til NJKS ærespris for sin innsats gjennom mange år.

Knut Brænden tildeles Norsk Jernbaneklubbs hederstegn med diplom som en anerkjennelse for dette omfattende, uegennyttige og viktige arbeidet til klubbens beste.

Hadde aldri kjørt med tog før

Av togfører Dagfinn Lunner

Årets skole- og barnehagekjøring er unnagjort uten uhell eller problemer. I løpet av 3 dager var 570 med på togtur og andre aktiviteter på Krøderen og på Kløftefoss.

Deltakerne kom fra de nærliggende kommuner, og tilbudet var gratis. Museumsbestyrer Rudi Austheim sier at dette er Krøderbanens bidrag tilbake til samfunnet. KrøderbaneNytt spør seg: hvilke andre museumsinstitusjoner kan tilby noe tilsvarende?

Ungene var forventningsfulle, men du verden hvor disiplinerte de var. Det var oppstilling på rad og rekke, og de satt rolig på sine sitteplasser i vognene 220, 102 og 686.

En liten jente fra Nerstad skole i Sigdal hadde ikke kjørt tog før. Det var visst nok spennende, og hun synes det var litt humpete (skinneskjøtene, red. anm.) og mørket i tunellen var skummelt.

Konduktøren fikk også spørsmål om hvorfor det ikke var sikkerhetsbelter ved setene.

Andre ble litt søvnige – det tar på å være på skoletur – og de tok seg like godt en blund på toget.

Jeg hadde plassert de eldste klassene i kupene i vogn 686. De lukket døren og hadde det hyggelig og de var litt hemmelighetsfulle etter mitt skjønn. Kanskje jentene snakket om guttene i

klassen? Da jeg som konduktør banket på kupedøren og spurte om alt var under kontroll – var svaret: Alt under kontroll.

Konduktøren viste fram lavatoiren i vogn 102, og der var det få som turte å sette seg ned på toalettskålen når det gikk opp for den at de så ned på sporet. Men, en modig guttunge fra Sigdal, var den tøffeste. Han dro ned buksen og han var den eneste som turte å sette seg ned på potten for å tisse.

Etter min mening hadde ungene alt i alt en trivelig opplevelseshet på Krøderbanen, noe de også viste ved å takke for seg

Uttak av trekkraftmateriell

*Av Jørgen R. Nøkleby, Materiellansvarlig
Dieselmateriell*

«Nye rutiner vedrørende uttak av lokomotiver, og andre trekkraftkjøretøy»

«I forbindelse med tilsyn gjennomført vinteren 2021/2022 ble det avdekket behov for å utarbeide tydeligere instruksjoner for uttak av damplokomotiver. Disse skjemaene, samt skjemaer for uttak av andre trekkraftenheter er tilgjengelige på alle de aktuelle enhetene som er godkjent for trafikk, og skal kvitteres for ved hver bruk av trekkraftenheten.»

Banearbeidsuke i uke 30

Odd Arne Lyngstad (tlf.: 932 24 978) opplyser at det også i år blir banearbeidsuke i uke 30.

Det er havnesporet som i år skal få oppmerksomhet.

Meld din ankomst til Lyngstad: e-post.

oalyng@online.no.

Huggehelgene 2022

Av huggegeneral Alexander Westerlund

Årets helger er i uke 41 og uke 43 - det vil si 15. - 16. oktober og 29. - 30. oktober.

Det er planlagt hugging med planovergangen ved Morud den ene helgen og ca 1,5 km sør for Snarum ved Asbjørnhus den andre av helgene. Hvilken helg som blir hvor er ikke avklart da det avhenger av påmelding.

Benytt muligheten til å gjøre litt anneredes arbeid for Krøderbanen og meld dere på til Alexander Westerlund på alexwestprivat@gmail.com.

Frist for påmelding er helgen før.

Alle som deltar har mulighet til å få med seg ved hjem i form av stokker. Tenk på strømgengningen, få gratis ved til neste års vinter.

Fra gammel tid

Poståpneri på Ramfos

Drammens tidende & Buskerud blad hadde denne notisen 1. februar 1908:

Fra 1. april vil der blive underholdt et Postaapneri paa Jernbanestoppestedet Ramfos i Modum for den Post som kan blive befordret til og fra Stedet med Jernbane. Postaapneriet vil blive benævnt Ramfos. Til Postaabner er antaget Ekspeditør Ole Hilsen.

Poststedet endret navn i 1921 til Kløtgefoss fordi det ofte ble forvekslet med Raufoss.

Overkjørt

Kongsberg adresse hadde denne notisen 14. februar 1901

En ung Mand, Konduktør Hervig, som lørdag fik det ene ben overkjørt lige nedfor Kneet. Ulykken foregik under Sporskifting på Ramfos Sidespor paa Krøderbanen. Han skulde hoppe op paa Lokomotivet, men gled og faldt.

85 år og fremdeles telefonbestyrer til alles tilfredshet

Buskerud blad hadde denne notisen 30. mai 1931:

Bestyreren på Snarum telefoncentral Th.

Evensen, fyller 85 år søndag 31. ds. Hr. Evensen er en meget sjelden grei og kjekk mann med lyst humør. Han bestyrer fremdeles telefoncentralen til alles tilfredshet. – Håper han fremdeles kan få fortsette i noen år.

Abonment

Th. Evensen drev også bevertningssted og skyss-stasjon på Snarum.

Snarum telefonsentral i 1931 da bestyrer Evensen fylte 85 år

KrøderbaneNytt har med hjelp av Telemuseet, som nå er en del av Norsk Teknisk museum, funnet ut mer om forholdene ved Snarum telefonsentral i 1931.

Vår kontakt Anne Solberg ved museet har sendt hele abonnentlisten til KrøderbaneNytt, og herfra kan vi merke oss følgende:

Det mest interessante for oss som driver på Krøderbanen er at både Snarum og Sysle stasjoner hadde "bygdetelefon" under Snarum telefonsentral. Jernbanestasjonen på Snarum hadde telefon nr. 5 og Sysle hadde telefon nr. 7.

Sentralen hadde nok ikke mer enn 50 abonnenter i 1931, de hadde altså et lite sentralbord og mest sannsynlig var det et snorbord. Det var jordmor Martha Olsen som hadde det høyeste nummeret med nr. 50.

Det var nok litt å gjøre på Snarum telefonsentral. En stor abonnent var Norsk Magnesittindustri AS på Morud. De hadde til og med et lite internt sentralbord slik at de på Snarum sentral nr. 37 kunne sette over til kontoret, kontorsjef Harald Johannessens bolig og verksmester Anton Gubberuds bolig.

Ramfos træsliperi hadde nr. 15.
Banevokter G. Hæhre hadde nr. 47.

KrøderbaneNytt regner med at telefonbestyrer Evensen hadde alle telefonnumrene i hodet.

Telefonsentralen var underlagt Vikersund telefonsentral som en bisentral. Skulle det ringes rikstelefoner var det nok Vikersund som tok seg av dette.

Snarum telefonsentral var på hverdager betjent mellom kl. 08 og 20.

Søn- og helligdager var den betjent mellom kl. 08 og 10 og mellom kl. 16 og 19.

Sentralen svarte også utenom disse tider såfremt det var personale tilstede.

Sommerhjelpene (museumsvertene) er på plass

KrøderbaneNytt har snakket med Even Kristiansen fra Sokna og Adine Thorud Eriksen fra Åmotd. De driver med vegetasjonsrydding i og langs sporet og i parken på Krøderen stasjon. De sier det er fint å jobbe ute i det fine sommerværet. Even Kristiansen har en bachelor i historie, og han vil gjerne sette seg inn i Krøderbanens historie og formidle dette til besøkende som kommer.



Det males på Kløftefoss



Begge bygningene på Kløftefoss stasjon blir malt opp lys grå linoljemaling tilsvarende det det har vært opprinnelig. Først ble uthuset fra skrappt og malt opp, men formann Per Thorstensen mente at også stasjonshuset burde få samme farge for at det skulle bli mer helhetlig.

Uthuset kommer som kjent fra Svenkerud st på Bergensbanen. I forbindelse med arbeidet ble uthuset rettet opp og det har fått nye isbord. Rammen rundt døren i stasjonshuset skal males hvit.

Det males på Sysle



Sysle stasjon blir malt opp i jubileumsåret. Riktig så fint blir det.

Arbeidet utføres av Bjørn Stenersen fra Krøderen.

Museumsbestyreren Stein Rudi Austheim opplyser at godshuset på Snarum også blir malt i sommer.

Bevilgninger fra Jernbanedirektoratet 2022

Museumsjernbanene har fått en egen post på statsbudsjettet, og midlene fordeles etter søknad gjennom Norsk Jernbanemuseum.

Her er noen av de største bevilgningene:

- Urskog-Hølandsbanen, kr. 2.122.406
- Setesdalsbanen, kr. 3.749.381
- Gamle Vossebanen, kr. 4.597.400
- Krøderbanen, kr. 4.698.752
- Thamshavnbanen, kr. 4.532.060
- Rjukanbanen, kr. 900.000
- Nybygg Thamshavnbanen, kr. 782.720

I statsbudsjettet føres bevilgningen på kapittel 1352, post 76, Tilskudd til kulturminner i jernbanesektoren, 23,6 mill. kr.

I statsbudsjettet er følgende kommentarer tatt inn:

Jernbanestrekninger driftet av etablerte museer, kalles museumsbaner. Museumsbaner tar vare på, og formidler, materiell og immateriell kulturarv knyttet til alle sider av jernbanedriften i Norge. I tillegg er det en rekke organisasjoner, miljøer og enkeltpersoner som gjør en innsats for å ivareta og løfte fram jernbanevirksomhetens historie i Norge.

Forskrift om tilskudd til kulturminner i jernbanesektoren ble vedtatt i 2021. Tilskuddet skal sikre ivaretagelse og formidling av jernbanehistorien. Primært gjennom støtte til drift av museumsbaner og sekundært gjennom støtte til jernbanehistoriske prosjekter. Tilskuddsordningen forvaltes av Norsk jernbanemuseum.

Jubileumsfilm om Krøderbanen

KrøderbaneNytt har mottatt følgende fra Bjørn Bremdal i AV-Team som ønsker å lage en jubileumsfilm, og de trenger film og billedmateriale.

Bjørn Bremdal sier at de nå jobber med forberedelser til en jubileumsfilm om Krøderbanen, og de vil i den sammenhengen gjerne ha gamle filmklipp og bilder. Hvis noen har 8/16mm film eller video vil de kunne digitalisere det og en vil da få filmen tilbake med en minnepenn med den digitaliserte filmen kostnadsfritt.

Videoproduksjons selskapet AV-Team har produsert en rekke filmer om jernbaner på Østlandet
Bl.a. "Kragerøbanen", "Langs Farris i 136 år" og "Bratsbergbanen fra Porsgrunn til Notodden".

Hvis du har noe å bidra med ta kontakt med prosjektleder Terje Høgli på tlf: 41541507 eller mail: terje.hogli@sf-nett.no

Årets første stolpe skiftet på årets varmeste dag så langt



Ny stolpe til høyre ved Gubberud

Den gamle stolpen var dårlig og hadde den ikke hatt bardun hadde den falt over ende. Det visste telegrafmesteren, men bardunen var festet til steinsettingen ved brua og sto fast. Stolpen står like inntil brua over gamle Hallingdalsvei ved Gubberud/Grinda. Her har banemester Asbjørnhus sandblåst og malt opp brua. Da kunne det ikke stå en halvmorken stolpe ved siden av.

Telegrafmedarbeider Morten Høyem, tidligere elverksingeniør, var med på arbeidet.

Telegrafmesteren takker kara i verkstedet for ny hydalikktank (som ikke lekker) og ny pakning i høyre støttebein på telegrafrobelen.

Husk å bruk Coop kortet når du handler på Coop prix, det gir bonus til Krøderbanen

Kortet ligger i kassen.

Tjenestekontoret er operativt

Med tilnærmet full drift og kjøring til Vikersund med damplokomotiv på søndager blir personalbehovet langt større enn de siste årene på Krøderbanen.

Meld din interesse for tjeneste til: tjenestekontoret.

tjeneste.kroderbanen@njk.no